

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti  
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris  
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in  
calce peculiari quoda[m] ...**

**Rolandinus <de Passageriis>**

**Parrhisiis, 1514**

De formis compendiose substitutionis et fidei commissarie. Rubri. xlix

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](#)

**De for. cōpen. substi. De for. breui. seu reci. substi. Fo. lxxj.**

furious vel mēte capt⁹. Iо. eius filius v̄l talis er⁹ frater / vel talis alius sit heres vel talē eius filius v̄l fratre heredē instituit. de hac substitutione an et q̄liter pcedat dictum est. s. in rubrica de exemplari substitutione.

**De formis cōpendiose substitutiōis t fideicōmissarie. Rubri. xlxi.**

**V**erbius istā exē plificat substitutionem bus nō iterest utrum dicat ille sit heres vel illū substituo/ q̄ min⁹ remaneat directe. In hac autē cōpendios substitutiōe op⁹ ē q̄ ipa si at solū filio-pupillo: et cūsto ad uestib⁹ q̄cūq; v̄l sī: et solū q̄ verba directa sc̄z ille sit heres et nō p̄ obliq; sc̄z illū substituo: q̄ nō ponaf ē ca clā sine liber⁹. sicut iſ hoc mō. P. filiū suū sibi heredē instituit. et si dicit⁹ ei⁹ filius decesserit q̄cūq;. H. sit heres Et nō q̄ talis substitutio h̄z ius et naturā et effectuz pupillaris substitutiōis. Ut rūtame tres sūt forme q̄ licet studinez cū cōpendiosa videant⁹ habere: attamē modica n̄ boxinū tatiōe vel adiectione/ substitutiōne fideicōmissaria et eddūt. et ideo fieri p̄st cūcūq; heredū vel cuius heredi. Quarū vna talis est. P. sibi heredē instituit. et si dicit⁹ P. q̄cūq; decesserit sine liber⁹ H. sit heres. Sc̄ba talis ē. et si dicit⁹ P. quādocūq; decesserit sine liber⁹ H. substituit. Tertia talis est q̄ si dicit⁹ P. decesserit q̄cūq; H. substituit. Et nota q̄ l̄z i hoc tertio exēplo non ponaf illa clausula sine liber⁹: attamē si institut⁹ erat fili⁹ testatoris. tacite substiteligitur. sed in extraneo aliter est. Additio. Ut i. l. gualis. s. cū au te. C. de isti, et substi, sub cōdi, et vi

ctū est. s. in rubrica de cōpendiose substitutiōe. Ge. mu.

**C**itē nota q̄ oēs iste substōnes in q̄libz fideicōmissarie sūt: et ius atq; naturā fideicōmissi habent.

**A**dditō. Hoc verē k̄m q̄sdā alijs in alijs ducit ut notau plene. s. in d. rubrica de compēdiosa substi.

vbi vide late de hoc. Ge. mu.

**C**est et q̄rtū exēplū ex q̄ duplex substitutio p̄furgit. s. pupillaris et fideicōmissaria et p̄p̄ea fieri nō p̄t nisi filiofa. h̄mō. Ja. filiū suū sibi heredē instituit: et si dicit⁹ Ja. decesserit i pupillari etate v̄l postea q̄cūq; sine liber⁹ substituit ei pupillari et vulgaris et p̄ fideicō p̄bili p̄p̄ū frēz et v̄l talē aliū. et esto mēoz q̄ talis substō valde v̄t̄ lis et assueta esti filio pupillo cui pater substituere vult in pupilla etate et etiam postea.

**De forma breuiloq  
seu reciproce substōis.**

**Rubrica. l.**

**H**oc vt substi tutō dicatur breuiloq hec oīa p̄ulgere debet sc̄z q̄ ipa fiat duob⁹ v̄l p̄linib⁹ filiis pupillis: et in prāte testatoris ex̄istib⁹. hoc mō Ja. et Da. filios suos i p̄beres sibi heredes instituit: reos i uicē substituit. sub his v̄bus p̄tinētur due pupillares: et due vulgares. Et nō q̄st alijs de institutis esset adult⁹: vel emācipat⁹: v̄l nō fili⁹: rōne i cūlatus let nō patref̄ cā esse breuiloquā: imo tūc eēt simp̄l. vulgaris. de hac substitutiōe dictū ē. s. in rubrica de breuiloq substōne.

**De documētis q̄bus  
daz aureis et notabilib⁹,  
circa mag⁹ assiduas iub  
stitutiones. Rubrica. l.**